

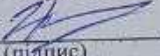
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти

Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 В. Ю. Стрілець
(підпис) (ініціали, прізвище)

«28» червня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«Дипломатична та консульська служба»

освітня програма «Міжнародні економічні відносини»

спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини
(код) (назва спеціальності)

галузь знань 29 Міжнародні відносини.
(код) (назва галузі знань)

ступінь вищої освіти магістр

Робоча програма навчальної дисципліни «Дипломатична та консульська служба» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

Протокол від 28 червня 2024 року № 10

Полтава 2024

Укладач: Туль С. І., к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин, директор Навчально-наукового інституту проєктів та підвищення кваліфікації;
Клименко В.І., к.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Міжнародні економічні відносини» спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини ступеня магістр

А.Л.Флегантова

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« 28 » червня 20 24 року

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 – Опис навчальної дисципліни «Дипломатична та консульська служба»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити: глобальна економіка, геополітика та геоekonomіка</i> <i>Постреквізити: виробнича практика, дипломна магістерська робота</i>	
Мова викладання	українська	
Статус дисципліни – обов'язкова		
Курс/семестр вивчення	1 курс, 2 семестр	
Кількість кредитів ЄКТС/ кількість модулів	4	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 120 годин		
- лекції: 16 год.		
- практичні заняття: 32 годин		
- самостійна робота: 72 годин		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: 120 годин		
- лекції: 4 год.		
- практичні заняття: 6 годин		
- самостійна робота: 110 годин		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): екзамен		

Розділ 2. Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни – набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок з використання системи сучасних методів та інструментів регулювання дипломатичної та консульської служби в Україні та за кордоном.

Таблиця 2 – Перелік коментентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> • Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних 	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність спілкуватися іноземною мовою (ЗК 1). • Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами (РН 1).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Визначати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні, юридичні, економічні, екологічні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобальних процесів (РН 16). 	<p>(ЗК 4).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації (СК 1). • Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів (СК 7). • Здатність розвивати навички оцінювання та аналізу політичних, дипломатичних, безпекових, суспільних, юридичних, економічних, екологічних й інших ризиків у сфері міжнародних економічних відносин для розробки стратегій управління компаніями в умовах діючого нормативно-правового середовища країн (СК 11).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Організація дипломатичної та консульської служби

Тема 1. Дипломатія як інститут та інструмент зовнішньої політики

Сутність дипломатії та дипломатичної служби. Принципи, форми, методи, засоби дипломатії. Дипломатія як наука і мистецтво. Відкрита та публічна дипломатія. Економічна дипломатія як фактор багатосторонньої дипломатії. Співвідношення дипломатії та інших засобів досягнення зовнішніх економічних та політичних цілей держави. Дипломатія як джерело міжнародного права. Роль міжнародного права в дипломатичній діяльності. Дипломатичне право. Проблеми сучасної дипломатії. Завдання сучасної української дипломатії.

Тема 2. Дипломатична служба та технологія встановлення дипломатичних відносин

Міжнародно-правова процедура встановлення дипломатичних відносин. Правове оформлення домовленості про встановлення дипломатичних відносин і відкриття дипломатичних представництв. Порядок заснування дипломатичних представництв. Види дипломатичних представництв та їх функції: посольства і місії (папські нунціатури та інтернунціатури тощо). Призначення глави дипломатичного представництва. Поняття «агремен»: процедура його отримання. Вірчі грамоти: протокольна технологія їх вручення главі держави перебування та правове значення цього акту. Структурні частини і підрозділи посольств і місій. Внутрішня організація роботи дипломатичних представництв. Методи роботи дипломатичних представництв. Планування роботи дипломатичних представництв. Завершення дипломатичної місії. Порядок відзиву глав дипломатичних представництв. Відкличні грамоти.

Тема 3. Дипломатичний персонал, дипломатичні привілеї та імунітети

Поняття дипломатичного персоналу. Категорії співробітників дипломатичного представництва. Класи глав дипломатичних представництв. Ранги дипломатів. Дипломатичний корпус. Список дипломатичного корпусу. Дуайєн дипломатичного корпусу та його міжнародно-правовий статус і функції. Посади дипломатичних співробітників в посольстві. Кадрова політика в дипломатичних службах. Сучасні вимоги до дипломата вищого рівня. Привілеї та імунітети дипломатичного представництва. Привілеї та імунітети співробітників представництва. Використання дипломатичних привілеїв та імунітетів, відмова від їх використання. Виникнення права на дипломатичні привілеї та імунітети, особливості користування ними на території третіх держав. Обов'язки дипломатичних агентів та дипломатичних представництв. Припинення функцій дипломатичного агента та дипломатичного представництва.

Тема 4. Основи консульської служби та її функції

Міжнародно-правова база встановлення та здійснення консульських відносин. Дипломатичні та консульські відносини: спільне та особливе. Основні умови та принципи встановлення консульських відносин та відкриття консульських представництв. Правове оформлення домовленості про встановлення консульських відносин. Поняття «консульська установа» та «консул». Основні напрями діяльності консульських служб: інформаційна, консультативна, юридична. Консульські функції. Обов'язки консульств, консульських посадових осіб і співробітників консульств по відношенню до держави перебування. Консульський округ. Види консульських установ. Глава консульської установи та члени консульського персоналу. Штатні та позаштатні (почесні) консули. Консульський корпус і проблема старшинства. Призначення глави консульської установи. Консульський патент та екзекватура: їх сутність і значення. Порядок призначення і вступу на посаду консульських посадових осіб і співробітників консульства. Структура і персонал консульських представництв. Внутрішня організація та методи роботи консульського представництва.

Тема 5. Консульські привілеї та імунітети

Привілеї та імунітети консульської установи. Привілеї та імунітети консульського персоналу. Користування консульськими привілеями та імунітетами, відмова від них. Момент виникнення права на консульські привілеї та імунітети, особливості користування ними на території третіх держав. Умови та підстави для розповсюдження на консульських посадових осіб дипломатичних привілеїв і імунітетів. Особливості режиму почесних консульств. Обов'язки консулів та консульських установ. Припинення функцій працівників консульства. Завершення консульської місії. Порядок відзиву глав консульських представництв. Анулювання екзекватури. Право держави перебування оголошувати консульську посадову особу «*persona non grata*».

Модуль 2. Сучасна вітчизняна та світова практика роботи дипломатичної та консульської служб

Тема 6. Дипломатична та консульська служби України та закордонні дипломатичні установи України

Дипломатична служба України та її завдання. Функції та система органів дипломатичної служби. Персонал дипломатичної служби. Місія Міністерства закордонних справ України (МЗС України). Функції та структура МЗС України. Департамент консульської служби МЗС України. Представництва МЗС на території України. Поняття, завдання та система органів консульської служби України. Функції та структура консульської установи. Захист прав та законних інтересів громадян України як визначальна місія консульств. Особливості роботи консульських установ у прикордонній зоні з ЄС.

Здійснення нотаріальних дій та легалізація документів. Система закордонних дипломатичних установ. Дипломатичні представництва України. Функціональні місії у складі посольств. Постійні представництва України при міжнародних організаціях. Паспортне обслуговування громадян України. Документування посвідченням на повернення в Україну. Функції закордонних дипломатичних установ у питаннях громадянства. Типи і види віз. Підстави для оформлення віз та відмови в їх оформленні.

Тема 7. Інформаційно-аналітична та роз'яснювальна робота дипломатичних представництв

Принципи, методи і етапи інформаційно-аналітичної роботи. Цілі і завдання інформаційно-аналітичної роботи в дипломатичному представництві. Робота з матеріалами та представниками засобів масової інформації. Роль дипломатичної служби у поширенні інформації про Україну за кордоном. Аналіз ситуації в країні перебування дипломатичних представництв щодо образу України, який формують у населення засоби масової інформації країни перебування. Практика українських посольств щодо підготовки щотижневих оглядових матеріалів про внутрішнє становище в Україні й вітчизняній зовнішній політиці. Інформаційно-роз'яснювальні заходи, які використовують дипломатичні представництва: прес-конференції, публікація та розповсюдження прес-релізів, виступи в пресі, на радіо та телебаченні. Брендинг держави.

Тема 8. Методи та засоби дипломатичної комунікації

Головні принципи та правила усного дипломатичного спілкування. Поняття і зміст письмових актів дипломатії. Порядок їх складання, оформлення та відправки. Мова дипломатичних документів. Протокольні формули. Категорії дипломатичних документів. Дипломатична кореспонденція як базова форма дипломатії, її сутність та значення. Основні види документів дипломатичної кореспонденції. Особистий лист. Офіційний лист. Вербальна нота. Циркулярна нота. Спільна (колективна) нота. Вимоги до складання вербальної ноти. Меморандум. Пам'ятна записка.

Тема 9. Іноземні дипломатичні служби: особливості дипломатії різних країн світу

Дипломатія та дипломатичні служби Великої Британії та Франції. Дипломатія та дипломатичні служби Німеччини, Італії, Ватикану та Іспанії. Особливості дипломатії малих європейських країн: Швейцарія, Нідерланди, скандинавські, прибалтійські та балканські держави. Європейська служба зовнішніх справ (European External Action Service – EEAS). Дипломатія та дипломатичні служби США, Канади, Австралії та Латинської Америки. Дипломатичні служби Азіатсько-Тихоокеанського регіону. Дипломатичні служби провідних країн Південної Азії й Близького Сходу. Особливості дипломатії країн Африки. Дипломатія країн СНД.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 – Тематичний план навчальної дисципліни «Дипломатична та консульська служба» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Організація дипломатичної та консульської служби (Теми 1-5)					
<p>Тема 1. Дипломатія як інститут та інструмент зовнішньої політики</p> <p style="text-align: center;"><u>Лекція 1</u></p> <p>1. Сутність дипломатії та дипломатичної служби. 2. Принципи, форми, методи, засоби дипломатії. 3. Відкрита та публічна дипломатія. 4. Економічна дипломатія як фактор багатосторонньої дипломатії. 5. Дипломатія як джерело міжнародного права.</p>	2	<p>Дипломатія як інститут та інструмент зовнішньої політики</p> <p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 1</u></p> <p>1. Сутність дипломатії та дипломатичної служби. 2. Принципи, форми, методи, засоби дипломатії. 3. Відкрита та публічна дипломатія. 4. Економічна дипломатія як фактор багатосторонньої дипломатії.</p> <p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 2</u></p> <p>1. Дипломатія як джерело міжнародного права. 2. Роль міжнародного права в дипломатичній діяльності. 3. Дипломатичне право. 4. Проблеми сучасної дипломатії.</p>	2 2	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.	8
<p>Тема 2. Дипломатична служба та технологія встановлення дипломатичних відносин</p> <p style="text-align: center;"><u>Лекція 2</u></p> <p>1. Порядок заснування дипломатичних представництв. 2. Види дипломатичних представництв та їх функції: посольства і місії (папські нунціатури та інтернунціатури тощо). 3. Вірчі грамоти: протокольна технологія їх вручення главі держави перебування та правове значення цього акту. 4. Структурні частини і підрозділи посольств і місій. 5. Завершення дипломатичної</p>	2	<p>Дипломатична служба та технологія встановлення дипломатичних відносин</p> <p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 3</u></p> <p>1. Порядок заснування дипломатичних представництв. 2. Види дипломатичних представництв та їх функції: посольства і місії (папські нунціатури та інтернунціатури тощо). 3. Призначення глави дипломатичного представництва. 4. Поняття «агреман»:</p>	2	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.	8

місії.		<p>процедура його отримання.</p> <p>5. Вірчі грамоти: протокольна технологія їх вручення главі держави перебування та правове значення цього акту.</p> <p><u>Практичне заняття 4</u></p> <p>1. Структурні частини і підрозділи посольств і місій.</p> <p>2. Внутрішня організація роботи дипломатичних представництв.</p> <p>3. Методи роботи дипломатичних представництв.</p> <p>4. Завершення дипломатичної місії.</p>	2		
<p>Тема 3. Дипломатичний персонал, дипломатичні привілеї та імунітети</p> <p><u>Лекція 3</u></p> <p>1. Поняття дипломатичного персоналу.</p> <p>2. Категорії співробітників дипломатичного представництва.</p> <p>3. Кадрова політика в дипломатичних службах.</p> <p>4. Сучасні вимоги до дипломата вищого рівня.</p> <p>5. Привілеї та імунітети дипломатичного представництва.</p>	2	<p>Дипломатичний персонал, дипломатичні привілеї та імунітети</p> <p><u>Практичне заняття 5</u></p> <p>1. Поняття дипломатичного персоналу.</p> <p>2. Категорії співробітників дипломатичного представництва.</p> <p>3. Кадрова політика в дипломатичних службах.</p> <p>4. Сучасні вимоги до дипломата вищого рівня.</p> <p><u>Практичне заняття 6</u></p> <p>1. Привілеї та імунітети дипломатичного представництва.</p> <p>2. Використання дипломатичних привілеїв та імунітетів, відмова від їх використання.</p> <p>3. Обов'язки дипломатичних агентів та дипломатичних представництв.</p> <p>4. Припинення функцій дипломатичного агента та дипломатичного представництва.</p>	2	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.	8
Тема 4. Основи консульської служби та її функції		Основи консульської служби та її функції		Виконати тести самоконтролю	

<p style="text-align: center;"><u>Лекція 4</u></p> <p>1. Основні умови та принципи встановлення консульських відносин та відкриття консульських представництв. 2. Основні напрями діяльності консульських служб: інформаційна, консультативна, юридична. 3. Консульські функції. 4. Види консульських установ. 5. Порядок призначення і вступу на посаду консульських посадових осіб і співробітників консульства.</p>	2	<p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 7</u></p> <p>1. Основні умови та принципи встановлення консульських відносин та відкриття консульських представництв. 2. Основні напрями діяльності консульських служб: інформаційна, консультативна, юридична. 3. Консульські функції. 4. Види консульських установ. <u>Практичне заняття 8</u> 1. Глава консульської установи та члени консульського персоналу. 2. Консульський патент та екзекватура: їх сутність і значення. 3. Порядок призначення і вступу на посаду консульських посадових осіб і співробітників консульства. 4. Структура і персонал консульських представництв.</p>	2	<p>знань. Виконати індивідуальні завдання.</p>	8
<p>Тема 5. Консульські привілеї та імунітети</p> <p style="text-align: center;"><u>Лекція 5</u></p> <p>1. Привілеї та імунітети консульської установи. 2. Привілеї та імунітети консульського персоналу. 3. Користування консульськими привілеями та імунітетами, відмова від них. 4. Завершення консульської місії.</p>	2	<p>Консульські привілеї та імунітети</p> <p style="text-align: center;"><u>Практичне заняття 9</u></p> <p>1. Привілеї та імунітети консульської установи. 2. Привілеї та імунітети консульського персоналу. 3. Користування консульськими привілеями та імунітетами, відмова від них. 4. Особливості режиму почесних консульств. 5. Припинення функцій працівників консульства. 6. Завершення консульської місії. 7. Порядок відзиву глав консульських представництв. 8. Анулювання екзекватури.</p>	2	<p>Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.</p>	8

Модуль 2. Сучасна вітчизняна та світова практика роботи дипломатичної та консульської служб (Теми 6-9)						
<p>Тема 6. Дипломатична та консульська служби України та закордонні дипломатичні установи України</p> <p style="text-align: center;"><i>Лекція 6</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дипломатична служба України та її завдання. 2. Функції та структура МЗС України. 3. Поняття, завдання та система органів консульської служби України. 4. Постійні представництва України при міжнародних організаціях. 5. Типи і види віз. Підстави для оформлення віз та відмови в їх оформленні. 	2	<p>Дипломатична та консульська служби України та закордонні дипломатичні установи України</p> <p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття 10</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дипломатична служба України та її завдання. 2. Функції та структура МЗС України. 3. Поняття, завдання та система органів консульської служби України. 4. Постійні представництва України при міжнародних організаціях. <p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття 11</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Паспортне обслуговування громадян України. 2. Функції закордонних дипломатичних установ у питаннях громадянства. 3. Типи і види віз. 4. Підстави для оформлення віз та відмови в їх оформленні. 	2	2	<p>Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.</p>	8
<p>Тема 7. Інформаційно-аналітична та роз'яснювальна робота дипломатичних представництв</p> <p style="text-align: center;"><i>Самостійне вивчення</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи, методи і етапи інформаційно-аналітичної роботи. 2. Робота з матеріалами та представниками засобів масової інформації. 3. Роль дипломатичної служби у поширенні інформації про Україну за кордоном. 4. Інформаційно-роз'яснювальні заходи, які використовують дипломатичні представництва: прес-конференції, публікація та розповсюдження прес-релізів, виступи в пресі, на радіо та телебаченні. 	-	<p>Інформаційно-аналітична та роз'яснювальна робота дипломатичних представництв</p> <p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття 12</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Принципи, методи і етапи інформаційно-аналітичної роботи. 2. Робота з матеріалами та представниками засобів масової інформації. 3. Роль дипломатичної служби у поширенні інформації про Україну за кордоном. 4. Інформаційно-роз'яснювальні заходи, які використовують дипломатичні представництва: прес-конференції, публікація 	2	2	<p>Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.</p>	8

5. Брендінг держави.		та розповсюдження прес-релізів, виступи в пресі, на радіо та телебаченні. 5. Брендінг держави.			
Тема 8. Методи та засоби дипломатичної комунікації <u>Лекція 7</u> 1. Головні принципи та правила усного дипломатичного спілкування. 2. Поняття і зміст письмових актів дипломатії. 3. Порядок їх складання, оформлення та відправки. 4. Основні види документів дипломатичної кореспонденції.	2	Методи та засоби дипломатичної комунікації <u>Практичне заняття 13</u> 1. Головні принципи та правила усного дипломатичного спілкування. 2. Поняття і зміст письмових актів дипломатії. 3. Порядок їх складання, оформлення та відправки. 4. Протокольні формули. <u>Практичне заняття 14</u> 1. Основні види документів дипломатичної кореспонденції. 2. Особистий лист. 3. Офіційний лист. 4. Вербальна нота. 5. Циркулярна нота. 6. Спільна (колективна) нота. 7. Меморандум. 8. Пам'ятна записка.	2 2	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.	8
Тема 9. Іноземні дипломатичні служби: особливості дипломатії різних країн світу <u>Лекція 8</u> 1. Дипломатія та дипломатичні служби Великої Британії та Франції. 2. Дипломатія та дипломатичні служби США, Канади, Австралії та Латинської Америки. 3. Дипломатичні служби Азіатсько-Тихоокеанського регіону. 4. Дипломатичні служби провідних країн Південної Азії й Близького Сходу. 5. Особливості дипломатії країн Африки. 6. Дипломатія країн СНД.	2	Іноземні дипломатичні служби: особливості дипломатії різних країн світу <u>Практичне заняття 15</u> 1. Дипломатія та дипломатичні служби Великої Британії та Франції. 2. Дипломатія та дипломатичні служби Німеччини, Італії, Ватикану та Іспанії. 3. Особливості дипломатії малих європейських країн: Швейцарія, Нідерланди, скандинавські, прибалтійські та балканські держави. 4. Європейська служба зовнішніх справ (European External	2	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.	8

		Action Service – EEAS). <u>Практичне заняття 16</u> 1. Дипломатія та дипломатичні служби США, Канади, Австралії та Латинської Америки. 2. Дипломатичні служби Азіатсько-Тихоокеанського регіону. 3. Дипломатичні служби провідних країн Південної Азії й Близького Сходу. 4. Особливості дипломатії країн Африки. 5. Дипломатія країн СНД.	2		
Разом	16		32		72

Таблиця 4.2 – Тематичний план навчальної дисципліни «Дипломатична та консульська служба» для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Організація дипломатичної та консульської служби (Теми 1-5)					
Тема 1. Дипломатія як інститут та інструмент зовнішньої політики <u>Лекція 1</u> 1. Сутність дипломатії та дипломатичної служби. 2. Принципи, форми, методи, засоби дипломатії. 3. Відкрита та публічна дипломатія. 4. Економічна дипломатія як фактор багатосторонньої дипломатії. 5. Дипломатія як джерело міжнародного права.	2	Дипломатія як інститут та інструмент зовнішньої політики <u>Практичне заняття 1</u> 1. Сутність дипломатії та дипломатичної служби. 2. Принципи, форми, методи, засоби дипломатії. 3. Відкрита та публічна дипломатія. 4. Економічна дипломатія як фактор багатосторонньої дипломатії. 5. Дипломатія як джерело міжнародного права. 6. Роль міжнародного права в дипломатичній діяльності. 7. Дипломатичне право. 8. Проблеми сучасної	2	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.	12

		дипломатії.			
<p>Тема 2. Дипломатична служба та технологія встановлення дипломатичних відносин</p> <p><u>Лекція 2</u></p> <p>1. Порядок заснування дипломатичних представництв.</p> <p>2. Види дипломатичних представництв та їх функції: посольства і місії (папські нунціатури та інтернаунціатури тощо).</p> <p>3. Вірчі грамоти: протокольна технологія їх вручення главі держави перебування та правове значення цього акту.</p> <p>4. Структурні частини і підрозділи посольств і місій.</p> <p>5. Завершення дипломатичної місії.</p>	2	<p>Дипломатична служба та технологія встановлення дипломатичних відносин</p> <p><u>Практичне заняття 2</u></p> <p>1. Порядок заснування дипломатичних представництв.</p> <p>2. Види дипломатичних представництв та їх функції: посольства і місії (папські нунціатури та інтернаунціатури тощо).</p> <p>3. Призначення глави дипломатичного представництва.</p> <p>4. Поняття «агреман»: процедура його отримання.</p> <p>5. Вірчі грамоти: протокольна технологія їх вручення главі держави перебування та правове значення цього акту.</p> <p>6. Структурні частини і підрозділи посольств і місій.</p> <p>7. Внутрішня організація роботи дипломатичних представництв.</p> <p>8. Методи роботи дипломатичних представництв.</p> <p>9. Завершення дипломатичної місії.</p>	2	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.	12
<p>Тема 3. Дипломатичний персонал, дипломатичні привілеї та імунітети</p> <p><u>Самостійне вивчення</u></p> <p>1. Поняття дипломатичного персоналу.</p> <p>2. Категорії співробітників дипломатичного представництва.</p> <p>3. Кадрова політика в дипломатичних службах.</p> <p>4. Сучасні вимоги до дипломата вищого рівня.</p> <p>5. Привілеї та імунітети дипломатичного представництва.</p>		<p>Дипломатичний персонал, дипломатичні привілеї та імунітети</p> <p><u>Практичне заняття 3</u></p> <p>1. Поняття дипломатичного персоналу.</p> <p>2. Категорії співробітників дипломатичного представництва.</p> <p>3. Кадрова політика в дипломатичних службах.</p> <p>4. Сучасні вимоги до дипломата вищого рівня.</p>	2	Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.	12

		<p>5. Привілеї та імунітети дипломатичного представництва.</p> <p>6. Використання дипломатичних привілеїв та імунітетів, відмова від їх використання.</p> <p>7. Обов'язки дипломатичних агентів та дипломатичних представництв.</p> <p>8. Припинення функцій дипломатичного агента та дипломатичного представництва.</p>		
<p>Тема 4. Основи консульської служби та її функції</p> <p><u>Самостійне вивчення</u></p> <p>1. Основні умови та принципи встановлення консульських відносин та відкриття консульських представництв.</p> <p>2. Основні напрями діяльності консульських служб: інформаційна, консультативна, юридична.</p> <p>3. Консульські функції.</p> <p>4. Види консульських установ.</p> <p>5. Порядок призначення і вступу на посаду консульських посадових осіб і співробітників консульства.</p>		<p>Основи консульської служби та її функції</p> <p><u>Самостійне вивчення</u></p> <p>1. Основні умови та принципи встановлення консульських відносин та відкриття консульських представництв.</p> <p>2. Основні напрями діяльності консульських служб: інформаційна, консультативна, юридична.</p> <p>3. Консульські функції.</p> <p>4. Види консульських установ.</p> <p>5. Глава консульської установи та члени консульського персоналу.</p> <p>6. Консульський патент та екзекватура: їх сутність і значення.</p> <p>7. Порядок призначення і вступу на посаду консульських посадових осіб і співробітників консульства.</p> <p>8. Структура і персонал консульських представництв.</p>		<p>Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.</p> <p>12</p>
<p>Тема 5. Консульські привілеї та імунітети</p> <p><u>Самостійне вивчення</u></p> <p>1. Привілеї та імунітети консульської установи.</p> <p>2. Привілеї та імунітети консульського персоналу.</p> <p>3. Користування консульськими привілеями та</p>		<p>Консульські привілеї та імунітети</p> <p><u>Самостійне вивчення</u></p> <p>1. Привілеї та імунітети консульської установи.</p> <p>2. Привілеї та імунітети консульського персоналу.</p> <p>3. Користування</p>		<p>Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.</p> <p>12</p>

<p>імунітетами, відмова від них. 4. Завершення консульської місії.</p>		<p>консульськими привілеями та імунітетами, відмова від них. 4. Особливості режиму почесних консульств. 5. Припинення функцій працівників консульства. 6. Завершення консульської місії. 7. Порядок відзиву глав консульських представництв. 8. Анулювання екзекватури.</p>			
<p>Модуль 2. Сучасна вітчизняна та світова практика роботи дипломатичної та консульської служб (Теми 6-9)</p>					
<p>Тема 6. Дипломатична та консульська служби України та закордонні дипломатичні установи України <i>Самостійне вивчення</i> 1. Дипломатична служба України та її завдання. 2. Функції та структура МЗС України. 3. Поняття, завдання та система органів консульської служби України. 4. Постійні представництва України при міжнародних організаціях. 5. Типи і види віз. Підстави для оформлення віз та відмови в їх оформленні.</p>		<p>Дипломатична та консульська служби України та закордонні дипломатичні установи України <i>Самостійне вивчення</i> 1. Дипломатична служба України та її завдання. 2. Функції та структура МЗС України. 3. Поняття, завдання та система органів консульської служби України. 4. Постійні представництва України при міжнародних організаціях. 5. Паспортне обслуговування громадян України. 6. Функції закордонних дипломатичних установ у питаннях громадянства. 7. Типи і види віз. 8. Підстави для оформлення віз та відмови в їх оформленні.</p>		<p>Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.</p>	12
<p>Тема 7. Інформаційно-аналітична та роз'яснювальна робота дипломатичних представництв <i>Самостійне вивчення</i> 1. Принципи, методи і етапи інформаційно-аналітичної роботи. 2. Робота з матеріалами та представниками засобів</p>		<p>Інформаційно-аналітична та роз'яснювальна робота дипломатичних представництв <i>Самостійне вивчення</i> 1. Принципи, методи і етапи інформаційно-аналітичної роботи. 2. Робота з матеріалами</p>		<p>Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.</p>	12

<p>масової інформації. 3. Роль дипломатичної служби у поширенні інформації про Україну за кордоном. 4. Інформаційно-роз'яснювальні заходи, які використовують дипломатичні представництва: прес-конференції, публікація та розповсюдження прес-релізів, виступи в пресі, на радіо та телебаченні. 5. Брендинг держави.</p>	<p>та представниками засобів масової інформації. 3. Роль дипломатичної служби у поширенні інформації про Україну за кордоном. 4. Інформаційно-роз'яснювальні заходи, які використовують дипломатичні представництва: прес-конференції, публікація та розповсюдження прес-релізів, виступи в пресі, на радіо та телебаченні. 5. Брендинг держави.</p>			
<p>Тема 8. Методи та засоби дипломатичної комунікації <u>Самостійне вивчення</u> 1. Головні принципи та правила усного дипломатичного спілкування. 2. Поняття і зміст письмових актів дипломатії. 3. Порядок їх складання, оформлення та відправки. 4. Основні види документів дипломатичної кореспонденції.</p>	<p>Методи та засоби дипломатичної комунікації <u>Самостійне вивчення</u> 1. Головні принципи та правила усного дипломатичного спілкування. 2. Поняття і зміст письмових актів дипломатії. 3. Порядок їх складання, оформлення та відправки. 4. Протокольні формули. 5. Основні види документів дипломатичної кореспонденції. 6. Особистий лист. 7. Офіційний лист. 8. Вербальна нота. 9. Циркулярна нота. 10. Спільна (колективна) нота. 11. Меморандум. 12. Пам'ятна записка.</p>		<p>Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.</p>	<p>12</p>
<p>Тема 9. Іноземні дипломатичні служби: особливості дипломатії різних країн світу <u>Самостійне вивчення</u> 1. Дипломатія та дипломатичні служби Великої Британії та Франції. 2. Дипломатія та дипломатичні служби США, Канади, Австралії та</p>	<p>Іноземні дипломатичні служби: особливості дипломатії різних країн світу <u>Самостійне вивчення</u> 1. Дипломатія та дипломатичні служби Великої Британії та Франції. 2. Дипломатія та дипломатичні служби</p>		<p>Виконати тести самоконтролю знань. Виконати індивідуальні завдання.</p>	<p>14</p>

Латинської Америки. 3. Дипломатичні служби Азіатсько-Тихоокеанського регіону. 4. Дипломатичні служби провідних країн Південної Азії й Близького Сходу. 5. Особливості дипломатії країн Африки. 6. Дипломатія країн СНД.		Німеччини, Італії, Ватикану та Іспанії. 3. Особливості дипломатії малих європейських країн: Швейцарія, Нідерланди, скандинавські, прибалтійські та балканські держави. 4. Європейська служба зовнішніх справ (European External Action Service – EEAS). 5. Дипломатія та дипломатичні служби США, Канади, Австралії та Латинської Америки. 6. Дипломатичні служби Азіатсько-Тихоокеанського регіону. 7. Дипломатичні служби провідних країн Південної Азії й Близького Сходу. 8. Особливості дипломатії країн Африки. 9. Дипломатія країн СНД.			
Разом	4		6		110

Розділ 5. Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>.

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf.

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro-povt-navch.pdf.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf.

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf.

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ->

[navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf](#);
інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій
<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuaczij-u-puet.pdf>.

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену
https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro_apel_pidscontr.pdf.

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції
<https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet>.

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ
<http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet>.

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi>.

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності»
<http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyedyalnosti>.

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу	30

занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	
Модуль 2 (теми 6-9): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Екзамен	40
Разом	100

Примітка: за додаткові види навчальних робіт здобувач вищої освіти може отримати додаткові 10 балів (за наукову діяльність, участь у Всеукраїнській олімпіаді тощо), що додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 5.2 – Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Дуже добре
74–81	C	Добре
64–73	D	Задовільно
60–63	E	Задовільно достатньо
35–59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового контролю
0–34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю

Розділ 6. Інформаційні джерела

1. Балануца О. О. Родзинки дипломатії: навчальний посібник. Дніпро : Середняк Т. К., 2022. 148 с. URL:

- <https://kuwait.mfa.gov.ua/storage/app/sites/46/balanutsa-o-rodzinki-diplomatii.pdf>
2. Віденська конвенція про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 року. Верховна Рада України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_048
  3. Віденська конвенція про консульські зносини від 24 квітня 1963 року. Верховна Рада України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_047
  4. Віденська конвенція про представництво держав у їхніх відносинах з міжнародними організаціями універсального характеру від 14 березня 1975 року. Верховна Рада України.
URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_254
  5. Дипломатична та консульська служба: підручник / Я. Б. Турчин, Л. О. Дорош, О. Я. Івасечко. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 332 с.
  6. Конспект лекцій з дисципліни «Дипломатична та консульська служба» / Укл. Латишева В. В., Чістякова І. М., Бабіна В. О. Одеса: ОНПУ, 2020. 76 с.
  7. Лісовський П.М., Лісовська Ю.П. Дипломатична та консульська служба : навч. посіб. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 178 с.
  8. Про дипломатичну службу : Закон України від 07.06.2018 № 2449-VIII. Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2728-14>
  9. Про затвердження Положення про Міністерство закордонних справ України : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 281. Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/281-2016-p>
  10. Туль С.І. Дипломатична та консульська служба. Дистанційний курс. Головний центр дистанційного навчання ПУЕТ. 2020. URL: <https://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1888>
  11. Українська призма: Зовнішня політика 2022. Аналітичне дослідження. ГО «Рада зовнішньої політики «Українська призма», Фонд ім. Ф. Еберта. ТОВ «Вістка». Київ, 2023. 308 с. URL: https://prismua.org/wp-content/uploads/2023/05/UPFP-23-UKR_WEB.pdf
  12. Barston R. P. Modern Diplomacy. Routledge, 2019. 512 p. URL: https://books.google.com.ua/books?id=_kOEDwAAQBAJ&dq=diplomacy+2019&hl=ru&source=gbs_navlinks_s
  13. Hutchings R. Modern Diplomacy in Practice. Springer Nature, 2019. 241 p. URL: https://books.google.com.ua/books?id=7JCyDwAAQBAJ&dq=diplomacy+2019&hl=ru&source=gbs_navlinks_s

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.